Vlaams
Parlement

stuk **1943** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 15 maart 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, ondertekend te Brussel op 10 november 2009

verzendcode: BUI

INHOUD

Memorie van toelichting 3
Voorontwerp van decreet 15
Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen 19
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 23
Advies van de Raad van State 27
Ontwerp van decreet 35
Bijlagen:
– Nederlandse vertaling van het akkoord 41
– Engelse tekst van het akkoord 57

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Algemeen kader

1.1. De strijd tegen de 'rechtsgebieden met lage of beperkte belasting' en de schadelijke belastingpraktijken

In 1996 constateerden de lidstaten van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) de noodzaak van toezicht op de fiscale gevolgen van de geleidelijke liberalisering van de internationale handel en investeringen. Als de toenemende mobiliteit van kapitalen een onbetwistbare rol heeft gespeeld in de economische groei, heeft zij immers ook de belastingstelsels van de verschillende staten tegen elkaar uitgespeeld. Die concurrentie heeft geleid tot een opbod bij het invoeren van stimuleringsmaatregelen en tot de bloei van 'rechtsgebieden met lage of beperkte belasting'.

Deze toestand zorgde voor een verstoring van het evenwicht op het vlak van investeringsbeslissingen die in het algemeen schadelijk is voor de begroting van de meeste landen. De lidstaten belastten de OESO er dan ook mee om maatregelen uit te werken om die verstoring tegen te gaan.

Op grond van dat mandaat heeft de OESO in 1998 een rapport voorgelegd waarin de criteria zijn vastgelegd die kenmerkend zijn voor rechtsgebieden met lage of beperkte belasting en schadelijke belastingpraktijken. Dit rapport bevatte aanbevelingen tot het invoeren van een reeks unilaterale, bilaterale of multilaterale maatregelen om die stelsels en die praktijken op een gecoördineerde wijze te kunnen bestrijden. Bij die maatregelen hoorden met name ook het opheffen van de bepalingen die de toegang van de belastingdiensten tot bankgegevens beperkten en een intensievere en doeltreffender aanwending van de procedures voor internationale administratieve bijstand.

In 2000 verklaarde het Comité voor fiscale zaken van de OESO dat alle lidstaten aan hun belastingadministraties toegang tot bankgegevens moesten verlenen met het oog op de uitwisseling daarvan met hun verdragspartners. De lidstaten kregen ook nog andere aanbevelingen, meer bepaald het verbod op anonieme bankrekeningen of de verplichting om inlichtingen uit te wisselen in die gevallen waarin de aangezochte staat de gevraagde inlichtingen niet nodig heeft voor de toepassing van zijn eigen belastingwetgeving. De initiatieven die de lidstaten (en de staten die het statuut van waarnemer hebben) namen, werden onderworpen aan een gedetailleerd onderzoek waarover de OESO in 2003 en 2007 rapporten publiceerde.

1.2. Opbouw van het internationale proces met focus op de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden

In 2002 werkte het 'Global Forum' inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen een modelverdragstekst uit die beperkt blijft tot de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden. Het Global Forum pleit voor het sluiten van overeenkomsten conform de beginselen die in dat modelverdrag zijn opgenomen. De uitwisseling van bankgegevens is één van die beginselen. Sinds 2006 wordt in een jaarlijks rapport verslag uitgebracht over de vooruitgang die de landen die actief zijn in het forum, maakten.

Als gevolg van die acties werd tevens een paragraaf 5 ingevoegd in artikel 26 van de OESO-modelverdragstekst. Op grond van dat artikel 26 is een staat in principe niet verplicht om inlichtingen te verstrekken die ingevolge zijn wetgeving niet kunnen worden verkregen. De nieuwe paragraaf 5 wijkt af van dit beginsel en laat een staat niet toe het verstrekken

van inlichtingen te weigeren enkel en alleen omdat die inlichtingen in het bezit zijn van een bank. Samen met Luxemburg, Oostenrijk en Zwitserland maakte België voorbehoud bij deze nieuwe bepaling.

1.3. De aansluiting van België bij het internationale proces

België aanvaardde om in het dubbelbelastingverdrag met de Verenigde Staten (VS), dat het op 27 november 2006 ondertekende, een bepaling op te nemen die analoog is aan artikel 26, paragraaf 5. De wet van 3 juni 2007 houdende goedkeuring van die overeenkomst staat toe dat de Belgische administratie, in afwijking van artikel 318 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (WIB), een belasting vestigt ten laste van een Belgische belastingplichtige op grond van inlichtingen die de Amerikaanse administratie heeft ingewonnen bij een Amerikaanse bank.

Onmiddellijk na het sluiten van de overeenkomst met de VS heeft België vanaf januari 2007 binnen de internationale instanties zoals de OESO, de Europese Unie (EU) en de Verenigde Naties (VN), laten weten dat het bereid was om geval per geval met andere staten te onderhandelen over een verdragsbepaling die gelijkluidend zou zijn aan die overeengekomen met de VS. Op deze aanzet van België is geen enkel initiatief van verdragspartners gevolgd. In 2008 heeft België vastgehouden aan zijn principieel voorbehoud tegen de OESO-modelverdragstekst, maar het heeft duidelijk aangegeven dat het bereid was om, geval per geval, een verdragsbepaling te aanvaarden met betrekking tot het uitwisselen van bankgegevens.

België sloot zich in maart 2009 volledig aan bij de regels inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen die binnen de OESO werden uitgewerkt.

1.4. Versnelling van het proces

De groep van de twintig belangrijkste economieën (G20) bevestigde op 2 april 2009 de nood aan transparantie en internationale samenwerking in belastingzaken en dreigde met sancties tegen de staten die terughoudend zijn om zich aan te sluiten bij de OESO-modeltekst. De staten die deel uitmaken van het Global Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen, werden over drie lijsten verdeeld, in functie van de vooruitgang die elk van hen had geboekt bij het invoeren van de OESO-modeltekst. België stond op de ‘grijze’ lijst van landen die het model nog niet op een voldoende manier gebruiken.

Teneinde van de grijze lijst te verdwijnen, voerde België sinds maart 2009 zijn inspanningen op om zo snel mogelijk internationale overeenkomsten te sluiten die het uitwisselen van bankgegevens mogelijk moeten maken. Dankzij die inspanningen ondertekende België op zeer korte tijd twaalf overeenkomsten die voorzien in een administratieve bijstand volgens de eisen van de OESO-modeltekst. Daardoor is België sinds 17 juli 2009 opgenomen in de ‘witte’ lijst met staten die het model van de OESO reeds wezenlijk gebruiken.

Sinds 2009 heeft België een veertigtal nieuwe dubbelbelastingverdragen, protocollen en specifieke akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen (‘Tax Information Exchange Agreements’, TIEA’s) ondertekend om de uitwisseling van bankgegevens mogelijk te maken. Dit brengt het totaal op ongeveer negentig dubbelbelastingverdragen waarin bepalingen zijn opgenomen die voorzien in het uitwisselen van inlichtingen.

2. De OESO-modelverdragstekst

In de schoot van het Global Forum kreeg een werkgroep, samengesteld uit vertegenwoordigers van zowel OESO-lidstaten als niet-leden die de verbintenis zijn aangegaan om zich aan te sluiten bij de OESO-standaard inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen, de opdracht een rechtsinstrument te ontwikkelen dat kan worden gebruikt voor het starten van een effectieve uitwisseling van inlichtingen met het oog het OESO-initiatief

inzake schadelijke belastingpraktijken. De modeltekst is de norm voor een effectieve uitwisseling van inlichtingen.

Wanneer het sluiten van een dubbelbelastingverdrag onmogelijk blijkt, kan de uitwisseling van inlichtingen worden geregeld door een akkoord ad hoc waarvan de bepalingen zijn gebaseerd op het OESO-modelakkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden.

3. Het ontstaan van het akkoord

België en Liechtenstein waren van mening dat hun goed ontwikkelde economische banden een verdere samenwerking vergen. Ze wensen hun onderlinge betrekkingen verder uit te bouwen door tot beider voordeel samen te werken op fiscaal gebied.

Op 29 juni 2009 verzocht de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën de Liechtensteinse belastingdiensten een akkoord te sluiten. De bijgevoegde ontwerptekst week op een paar punten af van de OESO-modeltekst om rekening te houden met de Belgische internrechtelijke beperkingen om bankgegevens te verkrijgen.

Liechtenstein antwoordde op 14 juli 2009 dat het bereid was te onderhandelen op basis van de Belgische ontwerptekst en dat het ook was geïnteresseerd in het sluiten van een algemeen dubbelbelastingverdrag.

De onderhandelingen werden schriftelijk gevoerd tussen 25 augustus en 23 oktober 2009. Liechtenstein verzocht om de ontwerptekst op een aantal punten aan te passen, waarbij het verwees naar de TIEA's die het heeft gesloten met het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Duitsland. Er werd ook voorgesteld een protocol toe te voegen aan het akkoord. België kon akkoord gaan met het grootste deel van de Liechtensteinse voorstellen tot amendering van de ontwerptekst.

Het Belgische voorstel om een paragraaf 3 in te voegen in artikel 3 werd aanvaard. Op verzoek van België werden ook de aanhef van artikel 5, §4, de tekst van artikel 5, §5, h), en de tekst van artikel 7, §1, gewijzigd zodat het internrechtelijk bankgeheim België niet zou verhinderen om bankgegevens uit te wisselen met Liechtenstein en het akkoord conform de internationale standaard is.

Een Liechtensteins voorstel om een bijvoegsel toe te voegen waarin de uitvoering van artikel 6 over belastingcontroles in het buitenland wordt toegelicht, werd niet weerhouden. De verdragspartijen kwamen overeen de toekomstige samenwerking op dit vlak via onderling overleg te regelen.

De onderhandelingen werden op 27 oktober 2009 afgerond met de parafering van de ontwerptekst.

4. Doel van het akkoord

Het akkoord heeft tot doel inlichtingen uit te wisselen die 'naar verwachting relevant zijn' voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving van de verdragsluitende staten. In België heeft het akkoord betrekking op de belastingen die in het akkoord worden vermeld.

Het akkoord biedt eveneens de mogelijkheid om belastingcontroles in het buitenland uit te voeren.

Het akkoord is grotendeels gebaseerd op het OESO-modelakkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden. Dat model maakt de internationaal vereiste norm uit voor een effectieve uitwisseling van inlichtingen.

5. Belang voor Vlaanderen

Artikel 3, 3°, van het akkoord, stelt:

"Dit akkoord is *niet* van toepassing op belastingen die in beide overeenkomstsluitende partijen door of ten behoeve van een staatskundig onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan worden geheven, tot de datum waarop België Liechtenstein langs diplomatieke weg ervan in kennis stelt dat België met zulke toepassing akkoord gaat.".

Met betrekking tot het federaal wetsontwerp tot goedkeuring van het akkoord met Andorra, dat een quasi identiek toepassingsgebied kent, leidde de Raad van State hieruit af dat het akkoord, zij het met een uitgestelde inwerkingtreding, de kwalificatie van gemengd verdrag moest krijgen. Artikel 3, §1, van het akkoord verklaarde immers dat de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting en de belasting van niet-inwoners onder het toepassingsgebied van het akkoord vallen.

Ook artikel 3, §3, is van toepassing op de vier vermelde inkomstenbelastingen. De onroerende voorheffing maakt historisch gezien deel uit van de deze vier belastingen (zie WIB, titel VI – Aan de vier belastingen gemene bepalingen, artikelen 251-260ter WIB).

De jongste jaren wordt de onroerende voorheffing evenwel niet meer verrekend met deze inkomstenbelastingen, wat ook toeliet om deze belasting te regionaliseren.

Overeenkomstig artikel 3, eerste lid, 5°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, is de onroerende voorheffing, die één van de wijzen van inning van de inkomstenbelastingen is, een gewestelijke belasting, die wordt geheven door het Vlaamse Gewest zelf. Bijgevolg is de instemming van het Vlaams Parlement met dit akkoord vereist.

Bovendien is door gebruik te maken van de mogelijkheid tot notificatie in artikel 3, 3°, het toepassingsgebied van het akkoord met Liechtenstein uitgebreid tot alle belastingen die in België 'door of ten behoeve van de staatkundige onderdelen en de plaatselijke gemeenschappen worden geheven'. Dit geldt van zodra België de partner langs diplomatieke weg in kennis stelt van zijn instemming met de toepassing van deze bepaling (artikel 3, §3). Deze eenzijdige beslissing tot uitbreiding met de belastingen van de gemeenschappen en de gewesten, maar ook met de lokale belastingen, werd na intrafederale consensus genomen en genotificeerd aan Liechtenstein. Bijgevolg is ook de goedkeuring van de Vlaamse Gemeenschap vereist, aangezien haar belastingen eveneens onder het akkoord kunnen vallen.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

1. Het akkoord

In de preambule stellen België en Liechtenstein dat zij de mogelijkheid om hun respectieve belastingwetgeving ten uitvoer te brengen, willen versterken. Beide partijen wensen ook de termijnen en de voorwaarden vast te leggen voor het regelen van de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden.

Artikel 1

Artikel 1 beschrijft het doel en de werkingssfeer van het akkoord. Via hun bevoegde overheden verlenen de verdragsluitende staten elkaar bijstand door gegevens uit te wisselen die 'naar verwachting relevant zijn' voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van hun nati-

onale wetgeving met betrekking tot de in het akkoord bedoelde belastingen. De bijstand omvat in elk geval de inlichtingen waarvan wordt verwacht dat zij relevant zullen zijn voor de bepaling, de vestiging en de invordering van de beoogde belasting, alsook voor de onderzoeken of vervolgingen die daarmee verband houden. De bijstand heeft betrekking op elke persoon die in één van de beide verdragsluitende staten is onderworpen aan de bedoelde belasting.

De norm van 'waarschijnlijke relevantie' heeft tot doel te verzekeren dat de gegevensuitwisseling zo ruim mogelijk is, waarbij evenwel duidelijk wordt aangegeven dat het de partijen niet vrij staat om naar inlichtingen te hengelen of te vragen naar informatie waarvan het weinig waarschijnlijk is dat zij relevant zal zijn voor de opheldering van de fiscale toestand van een belastingplichtige.

Het feit dat de werkelijke relevantie van de inlichtingen pas definitief kan worden beoordeeld nadat de verzoekende partij ze heeft ontvangen, mag op zich geen voldoende reden zijn voor de aangezochte partij om de informatie niet te verstrekken. Het is bovendien niet noodzakelijk dat er aanwijzingen van belastingfraude in het dossier voorkomen. Het volstaat dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat de inlichtingen relevant zijn.

Artikel 2

Artikel 2 betreffende het rechtsgebied stelt dat de aangezochte partij niet verplicht is inlichtingen te verstrekken die niet in het bezit zijn van haar overheden of die noch in het bezit zijn van of verkrijgbaar zijn door personen die zich binnen het rechtsgebied van die partij bevinden.

Het woord 'overheden' moet ruim worden geïnterpreteerd. Naast de belastingdiensten worden ook alle openbare diensten, instellingen en inrichtingen bedoeld die zijn verplicht hun beschikbare informatie te verstrekken aan ambtenaren die zijn belast met de vestiging of de invordering van belastingen.

De verplichting om gegevens mee te delen wordt niet beperkt door de woonplaats of de nationaliteit van de persoon waarmee de inlichtingen verband houden of van de persoon die in bezit is van de inlichtingen.

Artikel 3

Artikel 3 somt de belastingen op waarop het akkoord van toepassing is. Voor België betreft het de vier inkomstenbelastingen (personenbelasting, vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting en belasting van niet-inwoners) die worden geheven, en de belasting over de toegevoegde waarde (btw). Zoals hoger vermeld omdat dit ook de onroerende voorheffing die historisch deel uitmaakt van deze vier inkomstenbelastingen, en inmiddels een gewestbelasting is waarbij het Vlaamse Gewest zelf instaat voor de inning ervan.

Paragraaf 2 bepaalt dat het akkoord ook van toepassing is op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van ondertekening van het akkoord worden gevestigd indien de bevoegde overheden van beide partijen zulks overeenkomen. De bevoegde overheden brengen elkaar op de hoogte van alle belangrijke wijzigingen in hun wetgeving die een invloed kunnen hebben op de uit het akkoord voortvloeiende verplichtingen.

Paragraaf 3 verduidelijkt dat het akkoord niet van toepassing is op de belastingen die door of ten behoeve van staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen worden geheven, tot de datum waarop België Liechtenstein langs diplomatieke weg ervan in kennis stelt dat het met zulke toepassing akkoord gaat.

Deze paragraaf werd op verzoek van België ingevoegd. Liechtenstein kon daarmee akkoord gaan, maar vroeg om de bepaling ook te laten gelden voor de Liechtensteinse lokale overheden, wat door België werd aanvaard.

Artikel 4

Artikel 4 geeft een aantal gebruikelijke definities zoals 'vennootschap', 'bevoegde overheid' (voor België betreft het de federale minister van Financiën of diens vertegenwoordiger), 'inlichtingen', 'persoon' en 'belasting'. Het gaat doorgaans om gebruikelijke definities. Een aantal begripsomschrijvingen komt eveneens voor in de algemene belastingovereenkomsten die betrekking hebben op de inkomstenbelastingen.

Artikel 5

Artikel 5 heeft betrekking op de uitwisseling van inlichtingen op verzoek.

De algemene regel is overeenkomstig paragraaf 1 dat de aangezochte partij op verzoek inlichtingen moet verstrekken. Het is duidelijk dat het akkoord enkel van toepassing is op de uitwisseling van de gevraagde informatie die betrekking heeft op een specifieke controle, een specifiek verhoor of onderzoek, en niet op de automatische of spontane gegevensuitwisseling. De OESO wilde gerichte normen instellen voor de uitwisseling van inlichtingen die in de hele wereld kunnen worden toegepast en die door alle financiële centra en alle rechtsgebieden met lage of beperkte belasting kunnen worden goedgekeurd. Het OESO-modelakkoord wil daarom een passend evenwicht bereiken tussen enerzijds de noodzaak om de toegang tot betrouwbare financiële inlichtingen vast te leggen, en anderzijds de noodzaak om te vermijden dat de economie van de betrokken staten lasten zouden worden opgelegd op het vlak van fiscale discipline die deze landen te zwaar en zelfs irrealistisch zouden beschouwen.

De inlichtingen moeten worden uitgewisseld ongeacht of de aangezochte partij die informatie nodig heeft voor haar eigen belastingdoeleinden. Deze bepaling is noodzakelijk. Indien er wel een fiscaal belang zou zijn vereist, zou de gegevensuitwisseling ondoeltreffend kunnen worden. Het is echter niet nodig dat het gaat om een belastingaangelegenheid waarbij sprake is van een opzettelijke handeling.

Paragraaf 2 preciseert dat de aangezochte partij alle middelen moet aanwenden om de gevraagde informatie te verkrijgen en zich niet mag verlaten op inlichtingen die in het bezit zijn van haar belastingadministratie.

Paragraaf 3 bepaalt dat de aangezochte partij gegevens moet verstrekken in de vorm van getuigenverklaringen of voor echt verklaarde afschriften van oorspronkelijke stukken, voor zover dat op grond van haar wetgeving is toegestaan.

Paragraaf 4 wijkt af van de nationale wetgeving in die zin dat hij stelt dat het feit dat informatie in het bezit is van een bank, een andere financiële instelling en personen die werkzaam zijn in de hoedanigheid van een vertegenwoordiger of een vertrouwenspersoon, geen reden mag zijn om inlichtingen niet te verstrekken. De aangezochte partij moet ook inlichtingen verstrekken met betrekking tot de eigendom van vennootschappen, partnerships, gemeenschappelijke beleggingsstelsels, trusts, stichtingen en andere stelsels. Deze paragraaf wil de uitwisseling van inlichtingen effectief doen plaatsvinden, zelfs indien de wetgeving of de interne regelgeving de aangezochte partij verhinderen om de informatie te verkrijgen. De paragraaf verschilt ook van het OESO-modelverdrag.

Paragraaf 5 somt op welke gegevens het verzoek om inlichtingen moet bevatten. De procedure van de gegevensuitwisseling mag er niet toe leiden dat de last van het proces van de bepaling, de vestiging of de invordering van een belasting wordt doorgeschoven naar de aangezochte partij.

Paragraaf 6 bepaalt dat de aangezochte partij de informatie zo vlug mogelijk moet verstrekken. Wanneer er onverwacht vertraging optreedt bij het verwerven van de gevraagde inlichtingen, brengt de aangezochte partij de verzoekende partij daarvan op de hoogte.

Artikel 6

Artikel 6 beschrijft de regeling voor belastingcontroles in het buitenland. De aangezochte partij kan, zonder dat zij daartoe is verplicht, vertegenwoordigers van de verzoekende partij de toelating geven om op haar grondgebied personen te ondervragen en documenten te raadplegen met schriftelijke toestemming van de betrokken personen. De aangezochte partij mag de voorwaarden bepalen waaronder de controles plaatsvinden.

Overeenkomstig paragraaf 2 kan de aangezochte partij ook toestaan dat vertegenwoordigers van de andere partij aanwezig zijn bij een belastingcontrole die de aangezochte partij op haar grondgebied uitvoert.

Volgens paragraaf 3 stelt de bevoegde overheid van de overeenkomstsluitende partij die controle uitvoert, de bevoegde overheid van de andere partij in kennis van tijdstip en plaats van de controle, de identiteit van de controleur en de vereiste procedures en voorwaarden.

Artikel 7

Artikel 7 bepaalt in welke gevallen de aangezochte partij mag weigeren de gevraagde inlichtingen te verstrekken:
– wanneer het verzoek niet conform het akkoord is ingediend;
– wanneer de verzoekende partij niet alle beschikbare middelen heeft aangewend om de inlichtingen te verkrijgen, behalve wanneer de aanwending van die middelen tot onevenredige moeilijkheden zou leiden;
– wanneer het bekendmaken van de informatie in strijd zou zijn met de openbare orde;
– wanneer de bescherming van vertrouwelijkheid van toepassing is op de inlichtingen, of de informatie een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zou onthullen;
– wanneer door de inlichtingen de toepassing mogelijk wordt van een bepaling van de belastingwetgeving van de verzoekende partij die discriminatie inhoudt.

De aangezochte partij is niet verplicht administratieve maatregelen te treffen die afwijken van haar wetgeving en administratieve praktijk. Ze is evenmin verplicht inlichtingen te verkrijgen en te verstrekken die de bevoegde overheid van de verzoekende partij ingevolge haar eigen recht of in de normale gang van de administratieve werkzaamheden niet zou kunnen verkrijgen.

Een verzoek kan niet worden afgewezen wanneer de belastingvordering wordt betwist.

Artikel 8

Artikel 8 legt het vertrouwelijk karakter van de verkregen informatie vast. De inlichtingen mogen niet ter kennis worden gesteld van andere personen, entiteiten of overheden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de bevoegde overheid van de aangezochte partij.

Artikel 9

Artikel 9 bepaalt welke partij de kosten van de bijstand draagt. De aangezochte partij neemt in principe de indirecte kosten (activiteiten van ambtenaren, afschriften van documenten enzovoort) ten laste. Directe kosten die specifiek zijn gemaakt (bijvoorbeeld het inschakelen van externe raadgevers) worden gedragen door de verzoekende partij.

De bevoegde overheden kunnen evenwel geval per geval onderling overeenkomen de kosten anders te verdelen. Zij plegen vooraf overleg wanneer de kosten naar verwachting aanzienlijk zullen zijn.

Artikel 10

Artikel 10 heeft betrekking op de regeling door onderling overleg van moeilijkheden of twijfelpunten inzake de interpretatie of de toepassing van het akkoord. De partijen zoeken ook naar overeenstemming over de te volgen procedures. Hun bevoegde overheden kunnen rechtstreeks met elkaar contact opnemen. De verdragspartijen kunnen ook beslissen andere vormen van geschillenbeslechting toe te passen.

Artikel 11

Artikel 11 bepaalt dat het bijgevoegde protocol een integrerend deel van het akkoord vormt.

Artikel 12

Artikel 12 stelt dat de partijen alle wetgevende maatregelen treffen die nodig zijn om te voldoen aan en ter uitvoering van de verdragsbepalingen.

Artikel 13

Artikel 13 bepaalt dat het akkoord in werking treedt op de datum van de laatste kennisgeving waarbij de partijen elkaar hebben gemeld dat hun interne procedure is beëindigd. De bepalingen van het akkoord vinden toepassing voor alle ingediende verzoeken, doch alleen met betrekking tot belastbare tijdperken die aanvangen op of na 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin het akkoord in werking is getreden. Wanneer er geen belastbaar tijdperk is, is het akkoord van toepassing met betrekking tot belastingen die zijn verschuldigd ter zake van belastbare feiten die zich voordoen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op het jaar waarin het akkoord in werking is getreden.

Artikel 14

Artikel 14 biedt elke partij de mogelijkheid om het akkoord schriftelijk te beëindigen. De beëindiging wordt van kracht op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van drie maanden na de datum waarop de andere partij de kennisgeving van beëindiging heeft ontvangen. Verzoeken die worden ontvangen tot de datum van beëindiging, worden behandeld in overeenstemming met de bepalingen van het akkoord. Na de beëindiging van het akkoord blijven de partijen gebonden door artikel 8 met betrekking tot alle inlichtingen die ingevolge het akkoord werden verkregen.

2. Het protocol

In het protocol, dat volgens artikel 11 een integrerend deel van het akkoord vormt, zijn België en Liechtenstein een aantal bepalingen overeengekomen.

Met betrekking tot de uitwisseling van inlichtingen op verzoek (artikel 5) zijn de partijen overeengekomen dat de belastingplichtige mag worden ingelicht omtrent het voornemen om een verzoek om inlichtingen in te dienen, tenzij de persoon in kwestie is onderworpen aan een strafrechtelijk onderzoek. Het is evenwel niet noodzakelijk dat te doen als het informeren van de belastingplichtige het onderzoek in gevaar brengt (paragraaf 1).

Het is niet noodzakelijk de naam van de belastingplichtige te verstrekken indien zijn identiteit uit gelijksoortige gegevens kan worden afgeleid (paragraaf 2).

Paragraaf 3 geeft uitleg over ‘directe kosten’.

Officiële mededelingen, met inbegrip van verzoeken om inlichtingen, in verband met of ingevolge de verdragsbepalingen, moeten schriftelijk worden gedaan en rechtstreeks aan de bevoegde overheid van de andere verdragsluitende partij worden gericht. Voor België is de bevoegde overheid de FOD Financiën (paragraaf 4).

De partijen verbinden zich ertoe andere mogelijkheden tot wederzijdse samenwerking en voordeel te onderzoeken. Na de inwerkingtreding van het akkoord zullen zij gezamenlijk de mogelijkheid onderzoeken om een overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting te sluiten (paragraaf 5).

Het akkoord en het protocol zijn enkel opgesteld in het Engels. Naast deze twee authentieke teksten, wordt een vertaling ervan naar het Nederlands voorgelegd aan de leden van het Vlaams Parlement.

III. PROCEDUREVERLOOP

1. Ondertekening en gemengde aard van het akkoord

Na de onderhandelingen tussen de federale overheid en de Liechtensteinse autoriteiten, ondertekenden zij het akkoord in Brussel op 10 november 2009.

In een aantal adviezen op vraag van de federale overheid, heeft de afdeling Wetgeving van de Raad van State echter verklaard dat het sluiten van die verdragen niet alleen het volgen van de procedure eigen aan gemengde verdragen noodzakelijk maakt, maar dat eveneens intrafederaal overleg moet worden gepleegd over het opmaken van soortgelijke verdragen. De Raad van State stelde vast dat zij ooit van toepassing kunnen zijn op de niet-federale belastingen – de inwerkingtreding daarvoor wordt in een aantal gevallen uitgesteld tot een eventuele uitwisseling van nota's – maar deze potentieel gemengde aard van het akkoord volstaat om nu al ook de goedkeuring van de deelstaten te vereisen.

Tijdens zijn vergadering van 26 oktober 2010 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van het akkoord vast. Zowel de federale staat als de gewesten en de gemeenschappen worden bevoegd geacht, aangezien alle belastingen die zij heffen, nu of later onder het akkoord vallen.

Ingevolge de beslissing van de ICBB van 9 juli 2008 worden de leden van de ICBB geacht met de in de WGV bereikte consensus in te stemmen, behoudens bezwaar binnen de dertig dagen na de notificatie van het verslag aan hen. In een brief van 20 januari 2011 deelde de voorzitter van de ICBB mee dat geen enkel bezwaar werd geformuleerd. De ICBB heeft de consensus in de WGV dus stilzwijgend bekrachtigd en die bijgevolg uitvoerbaar gemaakt.

Per brief van 9 maart 2011 heeft de FOD Financiën Liechtenstein ervan in kennis gesteld dat het akkoord aan Belgische zijde ook van toepassing zal zijn op de staatkundige onderdelen van België, in toepassing van artikel 3, 3° (supra, I, 5.). Dit geldt dus zowel voor de Vlaamse Gemeenschap als voor het Vlaamse Gewest. De federale brief wordt in het Parlement ter informatie neergelegd.

2. Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV)

De SARiV bracht op 9 juli 2012 zijn advies 2012/16 uit over de akkoorden met Andorra, Liechtenstein en Gibraltar, waarin hij zich akkoord verklaart met de drie voorontwerpen van instemmingsdecreet. Voor een schets van het globale kader verwijst de Raad naar eerder uitgebrachte adviezen waarin hij aandacht vroeg voor de wijze waarop de verdragspartners worden geïnformeerd over de fiscale bevoegdheden van Vlaanderen.

De Vlaamse Regering antwoordt op die laatste opmerking dat het intrafederale samenwerkingsakkoord waarover nu wordt onderhandeld, daartoe moet bijdragen. Hierop wordt nader ingegaan in de toelichting van de regering bij het advies van de Raad van State. Bovendien verwijst de FOD Financiën in zijn brief aan de Liechtensteinse eerste minister naar de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten.

3. Advies van de Raad van State

De afdeling Wetgeving van de Raad van State maakte in zijn advies van 30 oktober 2012 (kenmerk 52.174/1) vier opmerkingen over het voorontwerp van instemmingsdecreet.

De Raad van State stelt de vraag wie in België een gevolg zal geven aan een verzoek om inlichtingen vanwege de Liechtensteinse overheid. Aangezien het om een gemengd verdrag gaat, kunnen onder 'bevoegde autoriteit' verschillende overheden in België worden verstaan. Daarom beveelt de Raad van State aan om aan Belgische zijde te voorzien in een coördinatiemechanisme en -orgaan, zodat de bevoegde autoriteiten van de andere verdragspartij weten tot wie zij een verzoek om inlichtingen moeten richten en de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten onderling kunnen uitmaken op welke wijze gevolg wordt gegeven aan een concreet verzoek. De Raad van State stelt voor daarover een intrafederaal samenwerkingsakkoord te sluiten.

De Raad van State merkt op dat het instemmingsdecreet kan worden aangevuld met normatieve bepalingen inzake administratiefrechtelijke of strafrechtelijke beteugeling en dwanguitvoering, indien wordt geweigerd mee te werken aan onderzoeksverrichtingen.

Bij het onderzoek van de tekst van het akkoord kwam de Raad van State tot de bevinding dat, indien wordt vastgehouden aan de ruimere lezing van artikel 3, §3, van het akkoord, de Vlaamse Gemeenschap wel degelijk is bevoegd.

Tot slot acht de Raad van State het niet nodig dat het ontwerp van decreet apart instemming verleent met het protocol bij het akkoord. Het protocol maakt immers een integrerend deel uit van het akkoord.

De Vlaamse Regering antwoordt als volgt op dit advies van de Raad van State.

Wat de aanbeveling tot oprichting van een coördinatiemechanisme en -orgaan betreft, wijst de Vlaamse Regering op het feit dat de Vlaamse overheid, de federale overheid en de andere gemeenschappen en gewesten sinds 2011 overleg plegen met het oog op het stroomlijnen van de intrafederale en de internationale samenwerking bij het toepassen van gemengde belastingverdragen. Dit heeft ertoe geleid dat twee ontwerpen van samenwerkingsakkoord al in ruime mate zijn uitgewerkt. Het ene samenwerkingsakkoord heeft betrekking op het uitwisselen van fiscale inlichtingen en het andere akkoord gaat over wederzijdse invorderingsbijstand. Het is de ambitie van de Vlaamse Regering dat beide samenwerkingsakkoorden samen met de gemengde belastingverdragen die nu al zijn ondertekend, in werking zouden treden.

Wat de suggestie van de Raad van State betreft tot aanvulling van het ontwerp van decreet met het oog op het sanctioneren van de weigering tot medewerking aan een fiscaal onderzoek, acht de Vlaamse Regering zulke aanvulling overbodig. Op federaal niveau worden strafrechtelijke of administratiefrechtelijke sanctiebepalingen evenmin opgenomen in de instemmingswetten. De reden hiervoor is dat de belastingadministratie voor het verkrijgen van de nodige informatie in principe gebruikmaakt van de gemene procedure die hiervoor is voorzien in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (WIB, 1992, hoofdstuk III – Onderzoek en controle, opgenomen in titel VII – Vestiging en invordering van de belastingen). Dit betekent dat bij een gebrek aan, of een gemis van medewerking de belastingadministratie de strafrechtelijke en administratieve sancties kan opleggen die zijn voorzien bij het overtreden van de wettelijke bepalingen ter zake (WIB, 1992, hoofdstuk X – Strafbepalingen, opgenomen in titel VII – Vestiging en invordering van de belastingen), alsook in het Strafwetboek (artikelen 220-224). Dit geldt ook voor de onroerende voorheffing die door het WIB van 1992 wordt geregeld. Voor de eigenlijke gewestbelastingen, die op leegstand bijvoorbeeld, worden in het decreet ter zake enkele sanctiemodaliteiten voorzien, en voor de invorderingsaspecten die niet zijn geregeld, worden de regels van het WIB van 1992 mutatis mutandis steevast van toepassing verklaard. Voor de oneigenlijke gewestbelastingen die de Vlaamse overheid zelf al int, bijvoorbeeld de ver-

keersbelasting en de belasting op inverkeerstelling, opgenomen in het Wetboek van de met Inkomstenbelastingen Gelijkgestelde Belastingen (WIGB), wordt in artikel 2, WIGB, een aantal sanctiemodaliteiten uit het WIB 1992 van toepassing verklaard.

Inzake de bevoegdheidsverdeling, kunnen we stellen dat de gemeenschappen enkel fiscale bevoegdheid hebben op basis van artikel 170, §2, van de Grondwet. Die belastingsbevoegdheid is echter beperkt tot materies waarop nog geen belasting wordt geheven. Dit impliceert dat de gemeenschappen enkel nieuwe belastingen kunnen invoeren op zogenaamde 'maagdelijke materies'. Tot op heden bestaan er nog geen gemeenschapsbelastingen. Dat betekent dat een dubbelbelastingverdrag enkel van toepassing kan zijn op de gemeenschappen als er sprake is van 'alle andere belastingen' of 'belastingen van elke soort en benaming'. Zoals aangegeven in punt I.5 heeft België – na intrafederale consensus – gebruikgemaakt van de mogelijkheid om het toepassingsgebied van het akkoord uit te breiden tot belastingen die door de staatkundige onderdelen of de plaatselijke gemeenschappen worden geheven.

Het ontwerp van instemmingsdecreet werd aangepast, overeenkomstig de suggestie van de Raad van State.

4. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

De Raad van de SERV besliste tijdens zijn vergadering van 12 september 2012 geen advies uit te brengen wegens de beperkte sociaal-economische impact voor Vlaanderen.

De Vlaamse Regering neemt hiervan akte en meent dat met deze beslissing voldaan is aan de voorwaarden van het decreet van 7 mei 2004 inzake de SERV.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

VOORONTWERP VAN DECREET

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet houdende instemming met het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, en het protocol, ondertekend te Brussel op 10 november 2009

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, en het protocol, ondertekend te Brussel op 10 november 2009, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD INTERNATIONAAL VLAANDEREN

STRATEGISCHE ADVIESRAAD INTERNATIONAAL VLAANDEREN

Boudewijnlaan 30 bus 81, 1000 Brussel
T: +32 2 553 01 81
F: + 32 2 553 50 76
sariv@iv.vlaanderen.be
http://www.sariv.be

Aan de heer Philippe Muyters
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport
Koning Albert II-laan 19 bus 11
1210 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
07 juni 2012	DepFB/BORG/12-0863	Advies 2012/16	
vragen naar / e-mail	telefoonnummer	datum	
Freddy.Evens@iv.vlaanderen.be	02 553 50 32	9juli 2012	

Betreft: Briefadvies over de voorontwerpen van decreet tot instemming met de akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen België en respectievelijk Andorra, Liechtenstein en Gibraltar.

Mijnheer de minister,

Tijdens haar vergadering van 25 mei 2012 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan de voorontwerpen van decreet tot instemming met de akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen België en respectievelijk Andorra (ondertekend op 23 oktober 2009), Liechtenstein (ondertekend op 10 november 2009) en Gibraltar (ondertekend op 16 december 2009) (hierna: "de overeenkomsten"). Zij gelastte u het advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (hierna: "de Raad") in te winnen. Na bespreking op zijn vergadering van 26 juni 2012 keurde de Raad dit advies goed.

De Raad bracht reeds eerder over gelijkaardige overeenkomsten een advies uit[1]. Voor een schets van het globale kader verwijst hij naar zijn eerdere adviezen over o.m. de problematiek van de uitwisseling van informatie inzake belastingaangelegenheden.[2]

Tijdens zijn plenaire vergadering van 17 april 2012 formuleerde de Raad de bedenking dat, gelet op de grote hoeveelheid voorontwerpen van decreet ter instemming met dubbelbelastingverdragen en akkoorden inzake uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden die hem ter advisering worden voorgelegd, het gegeven dat deze verdragen onderling vele gelijkenissen

[1] SARiV, *Briefadvies over de voorontwerpen van instemmingsdecreet met de akkoorden tussen België en respectievelijk het Gemenebest van de Bahama's, Saint Lucia, Saint Vincent & de Grenadines en Saint Kitts & Nevis inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden*, Advies 2012/06, 19 april 2012.

[2] SARiV, *Advies over het verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden en bijlage A, B en C en Protocol tot wijziging van het Verdrag,* Advies 2012/1, 9 februari 2012; SARiV, A*dvies over de ontwerpen van decreet tot instemming met de wijzigingen van de verdragen tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, tussen België en respectievelijk Duitsland (2010), Frankrijk (2009), Luxemburg (2009), Nederland (2009) en het Verenigd Koninkrijk (2009)*, Advies 2012/2, 9 februari 2012; SARiV, Advies over diverse dubbelbelastingverdragen met Europese landen, Advies 2012/15, 9 juli 2012.

STRATEGISCHE ADVIESRAAD INTERNATIONAAL VLAANDEREN
Flemish Foreign Affairs Council

VLAANDEREN PAST JE PERFECT

vertonen en een beperkte impact op Vlaanderen hebben, en in acht genomen de personeelsbeperkingen van zijn secretariaat, hij zich voor de toekomst genoodzaakt zal zien zich in zijn adviezen tot een aantal bondige opmerkingen m.b.t. tot dit soort voorontwerpen van decreet te beperken. Hij zal daarbij vooral aandacht hebben voor de wijze waarop deze overeenkomsten ook van toepassing worden op Vlaanderen. In zijn vorige adviezen m.b.t. dubbelbelastingverdragen heeft de Raad immers zijn belangrijkste opmerkingen reeds geformuleerd. Hij heeft dit standpunt bevestigd tijdens zijn vergadering van 26 juni 2012. De voorliggende overeenkomsten werden niet meer aan een grondig vergelijkend onderzoek onderworpen, niettemin kunnen volgende opmerkingen worden gemaakt.

De voorliggende overeenkomsten zijn akkoorden tot uitwisseling van fiscale inlichtingen ("*tax information exchange agreements").* De inhoud van de overeenkomsten is in grote mate gebaseerd op het OESO-modelakkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden.

De teksten van de overeenkomsten zijn sterk gelijklopend. De wijze waarop de uitbreiding naar de bevoegdheden van de deelstaten is verwoord in de teksten, is hetzelfde in de overeenkomsten met Andorra en Liechtenstein (zie art. 3, lid 3, aangevuld door de briefwisseling in bijlage bij de overeenkomsten), terwijl in de tekst met Gibraltar een algemene uitbreidingsformulering is opgenomen zonder specifieke verwijzing naar de deelstaten (zie art. 3, lid 2, aangevuld door briefwisseling en een kort instemmend mailbericht). De Raad merkt op dat het een ietwat bevreemdende en alleszins weinig zorgvuldige wijze van werken is om de tenuitvoerlegging van een internationale overeenkomst en de uitbreiding van de toepassing ervan naar de deelstaten te regelen met een persoonlijk kort mailbericht waarin wordt gesteld "*I am happy to confirm that, in principle, we have no problem with the suggestion that you are making in your original letter to us*". In vorige adviezen vroeg hij ook reeds om aandacht voor de wijze waarop de verdragspartners worden geïnformeerd over de fiscale bevoegdheden van Vlaanderen.[3]

Tot slot gaat de Raad akkoord met de voorontwerpen van decreet tot instemming met de akkoorden tussen België en respectievelijk Andorra, Liechtenstein en Gibraltar inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden.

Hoogachtend,

(getekend)	*(getekend)*
Prof. Dr. Jan Wouters Voorzitter SARiV	Freddy Evens Secretaris SARiV

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SERV
sterk door overleg

De heer Philippe Muyters
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport
Phoenixgebouw
Koning Albert II-laan 19
1210 Brussel

contactpersoon	**ons kenmerk**	**Brussel**
Joris Bastiaensen jbastiaensen@serv.be	SERV_BR_20120912_TIEAs_jbkv	12 september 2012

Advies over de akkoorden tussen België en Andorra, Liechtenstein en Gibraltar inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden

Mijnheer de Minister,

De Raad van de SERV heeft heden beslist om geen advies uit te brengen over het voorontwerp van decreet tot instemming met de akkoorden tussen België en Andorra, Liechtenstein en Gibraltar inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden De reden hiervoor is de beperkte sociaaleconomische impact voor Vlaanderen.

Hoogachtend,

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Karel Van Eetvelt
voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 52.174/1
van 30 oktober 2012

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende instemming met het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, en het protocol, ondertekend te Brussel op 10 november 2009’

Op 8 oktober 2012 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet 'houdende instemming met het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, en het protocol, ondertekend te Brussel op 10 november 2009'.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 30 oktober 2012. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Jo BAERT en Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraden, Lieven DENYS, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Anja SOMERS, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 30 oktober 2012.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe het Vlaams Parlement te laten instemmen met een akkoord[2] inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden.

ALGEMENE OPMERKINGEN

3. Uit de documenten gevoegd bij de adviesaanvraag blijkt dat de Werkgroep gemengde verdragen, ingesteld bij het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten 'over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen', op 26 oktober 2010 heeft geoordeeld dat het akkoord een gemengd verdrag is.[3]

Gelet daarop rijst de vraag wie in België uitvoering zal moeten geven aan een verzoek om inlichtingen uitgaande van een bevoegde autoriteit van Liechtenstein.

Uit artikel 4, paragraaf 1, f, ii, van het akkoord volgt dat in België onder "bevoegde autoriteit" wordt verstaan "de Minister van Financiën of zijn bevoegde vertegenwoordiger". Aangezien het om een gemengd verdrag gaat, is de bevoegdheid daarmee niet exclusief aan de federale minister van Financiën (of zijn bevoegde vertegenwoordiger) toegewezen, maar kan het ook om een deelstatelijke minister van Financiën gaan.

Daarom verdient het aanbeveling om op het intern-Belgische vlak te voorzien in een coördinatiemechanisme en -orgaan, zodat de bevoegde autoriteiten van Liechtenstein weten tot wie een verzoek om inlichtingen moet worden gericht en de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten onderling kunnen uitmaken op welke wijze gevolg wordt gegeven aan een concreet verzoek. De Raad van State beveelt dan ook aan daarover een

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

[2] Akkoord 'between the Kingdom of Belgium and the Principality of Liechtenstein for the exchange of information relating to tax matters', gedaan te Brussel op 10 november 2009.

[3] De Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB) stemde via de schriftelijke procedure in met het verslag van de Werkgroep gemengde verdragen, wat bij brieven van 20 januari 2011 is bevestigd.

samenwerkingsakkoord in de zin van artikel 92*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen' te sluiten.[4]

4. De vraag rijst of de nieuwe regeling inzake het uitwisselen van inlichtingen tot administratiefrechtelijke of strafrechtelijke beteugeling en tot dwanguitvoering kan leiden wanneer geweigerd wordt mede te werken aan onderzoeksverrichtingen.

Het staat aan de auteur van het ontwerp om zich over deze vraag uit te spreken en om, in functie van zijn bedoelingen, eventueel het instemmingsdecreet aan te vullen met normatieve bepalingen in die zin.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

5.1. Volgens artikel 1 van het ontwerp regelt het decreet "een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid".

5.2. Artikel 1 van het akkoord bepaalt het doel en de werkingssfeer ervan. Dat artikel luidt (vertaling):

> "Via hun bevoegde autoriteiten zullen de overeenkomstsluitende Partijen bijstand verlenen door het uitwisselen van inlichtingen die naar verwachting relevant zijn voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van hun nationale wetgeving met betrekking tot de belastingen waarop dit Akkoord van toepassing is, daaronder begrepen inlichtingen die naar verwachting relevant zijn voor de bepaling, de vestiging en de invordering van die belastingen met betrekking tot personen die aan die belastingen onderworpen zijn, of voor het instellen van onderzoeken of vervolgingen inzake strafrechtelijke belastingaangelegenheden die verband houden met die personen. De inlichtingen worden uitgewisseld in overeenstemming met de bepalingen van dit Akkoord en worden als vertrouwelijk behandeld op de wijze die is bepaald in artikel 8. De rechten en de bescherming die door de wetgeving of de administratieve praktijk van de aangezochte Partij worden verzekerd aan personen, blijven van toepassing."

Artikel 3 van het akkoord bepaalt de belastingen waarop het van toepassing is. Wat België betreft, gaat het om de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting, de belasting van niet-inwoners en de belasting over de toegevoegde waarde (paragraaf 1, b, van het artikel).

Het akkoord is ook van toepassing op "alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van de ondertekening van dit Akkoord naast of in de plaats van de

[4] Vergelijk met artikel 1*bis* van de bijzondere wet van 16 januari 1989 'betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten', en het samenwerkingsakkoord van 7 december 2001 tussen de federale Staat en de gewesten 'betreffende de uitwisseling van informatie in het kader van de uitoefening van hun fiscale bevoegdheden en betreffende de overlegprocedures inzake technische uitvoerbaarheid van door de Gewesten voorgenomen wijzigingen aan de gewestelijke belastingen en inzake de technische uitvoerbaarheid van de invoering door de Gewesten van algemene belastingverminderingen of -vermeerderingen van de verschuldigde personenbelasting'.

bestaande belastingen worden geheven indien de overeenkomstsluitende Partijen dat via hun bevoegde autoriteiten overeenkomen" (paragraaf 2 van het artikel).

Wat de belastingen betreft die in België door of ten behoeve van een staatkundig onderdeel of een plaatselijke "gemeenschap" worden geheven, is het akkoord niet van toepassing "tot de datum waarop België Liechtenstein langs diplomatieke weg ervan in kennis stelt dat België met zulke toepassing akkoord gaat" (paragraaf 3 van het artikel).

5.3. In advies 49.613/1[5] heeft de afdeling Wetgeving het volgende opgemerkt over het akkoord:

> "Wat de gemeenschappen betreft, gaat het echter niet om een gemengd verdrag. Artikel 3, paragraaf 1, b), van het akkoord bepaalt immers dat wat België betreft dit akkoord betrekking heeft op de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting, de belasting van niet-inwoners en de belasting over de toegevoegde waarde. Gelet op het gegeven dat de gemeenschappen geen bevoegdheid hebben wat die belastingen betreft,[6] dient het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap zijn instemming niet te verlenen."

Die beoordeling is gestoeld op de lezing van artikel 3, paragraaf 3, van het akkoord in samenhang met de opsomming, in paragraaf 1 van hetzelfde artikel, van de belastingen waarop het akkoord aanvankelijk van toepassing is ("Dit Akkoord is van toepassing op de volgende belastingen:…"), en met de uitbreiding voorzien in paragraaf 2 van het artikel ("Dit Akkoord is ook van toepassing op…").

5.4. De betrokken overheden blijken evenwel een andere lezing te hebben van het akkoord.

Met een brief van 9 maart 2011 is aan Liechtenstein medegedeeld dat, met toepassing van artikel 3, paragraaf 3, van het akkoord, "*Belgium agrees from now on with the application of our Agreement to taxes imposed in both Contracting Parties by or on behalf of its political subdivisions or local authorities*".

Ook de Vlaamse Regering heeft zich aangesloten bij de ruimere lezing, zoals blijkt uit de memorie van toelichting bij het om advies voorgelegde ontwerp:

> "Bovendien is door gebruik te maken van de mogelijkheid tot notificatie in artikel 3, 3°, het toepassingsgebied van het akkoord met Liechtenstein uitgebreid tot alle belastingen die in België 'door of ten behoeve van de staatkundige onderdelen en de plaatselijke gemeenschappen worden geheven'. Dit geldt van zodra België de partner langs diplomatieke weg in kennis stelt van zijn instemming met de toepassing van deze bepaling (artikel 3, 3°). Deze eenzijdige beslissing tot uitbreiding met de belastingen van de Gemeenschappen en de Gewesten, maar ook met de lokale belastingen, werd na intrafederale consensus genomen en genotificeerd aan Liechtenstein. Bijgevolg is ook de

[5] Adv.RvS 49.613/1 van 23 juni 2011 over een voorontwerp van decreet 'zur Zustimmung zu dem Abkommen zwischen dem Königreich Belgien und dem Fürstentum Liechtenstein über den Informationsaustausch in Steuersachen samt Protokoll, geschehen zu Brüssel am 10. November 2009'.

[6] *Voetnoot nr. 4 van het geciteerde advies:* Artikel 170, § 2, tweede lid, van de Grondwet; artikel 1 van de wet van 23 januari 1989 betreffende de in artikel 110, §§ 1 en 2, van de Grondwet bedoelde belastingsbevoegdheid; GwH 4 maart 2008, nr. 44/2008, B.4.5.

goedkeuring van de Vlaamse Gemeenschap vereist, aangezien haar belastingen eveneens onder het akkoord kunnen vallen."

Indien vastgehouden wordt aan de ruimere lezing van artikel 3, paragraaf 3, van het akkoord, dient in artikel 1 van het ontwerp inderdaad te worden vermeld dat het decreet ook een gemeenschapsaangelegenheid regelt.

Artikel 2

6. Zowel in het opschrift van het ontwerp als in artikel 2 ervan wordt naast het akkoord, ook verwezen naar het erbij gevoegde protocol. Aangezien dat document deel uitmaakt van het akkoord,[7] is dat niet nodig.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Marnix VAN DAMME

[7] In het protocol wordt vermeld dat de bepalingen ervan integrerend deel van het akkoord vormen.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, ondertekend te Brussel op 10 november 2009, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 8 februari 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

BIJLAGEN

VERTALING

AKKOORD

TUSSEN

HET KONINKRIJK BELGIE

EN

HET VORSTENDOM LIECHTENSTEIN

INZAKE DE UITWISSELING VAN INLICHTINGEN

MET BETREKKING TOT BELASTINGAANGELEGENHEDEN

AKKOORD
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIE
EN
HET VORSTENDOM LIECHTENSTEIN
INZAKE DE UITWISSELING VAN INLICHTINGEN
MET BETREKKING TOT BELASTINGAANGELEGENHEDEN

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË

EN

DE REGERING VAN HET VORSTENDOM LIECHTENSTEIN,

hierna te noemen "de overeenkomstsluitende Partijen",

OVERWEGEND DAT de overeenkomstsluitende Partijen erkennen dat de goed ontwikkelde economische banden tussen de overeenkomstsluitende Partijen verdere samenwerking vergen;

OVERWEGEND DAT de overeenkomstsluitende Partijen de onderlinge betrekkingen verder wensen uit te bouwen door tot beider voordeel op fiscaal gebied samen te werken;

OVERWEGEND DAT de overeenkomstsluitende Partijen de mogelijkheid van beide overeenkomstsluitende Partijen om hun respectieve belastingwetgeving ten uitvoer te brengen willen versterken; en

OVERWEGEND DAT de overeenkomstsluitende Partijen de termijnen en de voorwaarden willen vastleggen voor het regelen van de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden;

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN :

Artikel 1

Doel en werkingssfeer van het Akkoord

Via hun bevoegde autoriteiten zullen de overeenkomstsluitende Partijen bijstand verlenen door het uitwisselen van inlichtingen die naar verwachting relevant zijn voor de toepassing en de tenuitvoerlegging van hun nationale wetgeving met betrekking tot de belastingen waarop dit Akkoord van toepassing is, daaronder begrepen inlichtingen die naar verwachting relevant zijn voor de bepaling, de vestiging en de invordering van die belastingen met betrekking tot personen die aan die belastingen onderworpen zijn, of voor het instellen van onderzoeken of vervolgingen inzake strafrechtelijke belastingaangelegenheden die verband houden met die personen. De inlichtingen worden uitgewisseld in overeenstemming met de bepalingen van dit Akkoord en worden als vertrouwelijk behandeld op de wijze die is bepaald in artikel 8. De rechten en de bescherming die door de wetgeving of de administratieve praktijk van de aangezochte Partij worden verzekerd aan personen, blijven van toepassing.

Artikel 2

Rechtsgebied

Een aangezochte Partij is niet verplicht om inlichtingen te verstrekken die niet in het bezit zijn van haar autoriteiten of die noch in het bezit zijn van of onder toezicht staan van personen die zich binnen het rechtsgebied van die Partij bevinden.

Artikel 3

Belastingen waarop het Akkoord van toepassing is

1. Dit Akkoord is van toepassing op de volgende belastingen:

   a) in Liechtenstein:

      (i) de personenbelasting *(Erwerbssteuer)*;
      (ii) de vennootschapsbelasting *(Ertragssteuer)*;
      (iii) de belastingen op vennootschappen *(Gesellschaftssteuern)*;
      (iv) de meerwaardebelasting op onroerend goed *(Grundstücksgewinnsteuer)*;
      (v) de vermogensbelasting *(Vermögenssteuer)*;
      (vi) de couponbelasting *(Couponsteuer)*;
      (vii) de belastingen van nalatenschappen en verkrijgingen krachtens erfrecht en van schenkingen *(Nachlass-, Erbanfalls- und Schenkungssteuern)*; en
      (viii) de belasting over de toegevoegde waarde,

b) in België :

(i) de personenbelasting;
(ii) de vennootschapsbelasting;
(iii) de rechtspersonenbelasting;
(iv) de belasting van niet-inwoners; en
(v) de belasting over de toegevoegde waarde.

2. Dit Akkoord is ook van toepassing op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van de ondertekening van dit Akkoord naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven indien de overeenkomstsluitende Partijen dat via hun bevoegde autoriteiten overeenkomen. De bevoegde autoriteit van elke overeenkomstsluitende Partij deelt de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Partij alle belangrijke wijzigingen mee die in haar wetgeving zijn aangebracht en die een invloed kunnen hebben op de uit dit Akkoord voortvloeiende verplichtingen van die Partij.

3. Dit Akkoord is niet van toepassing op belastingen die in beide overeenkomstsluitende Partijen door of ten behoeve van een staatkundig onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan worden geheven, tot de datum waarop België Liechtenstein langs diplomatieke weg ervan in kennis stelt dat België met zulke toepassing akkoord gaat.

Artikel 4

Begripsbepalingen

1. In dit Akkoord, tenzij anderszins omschreven:

a) betekent "Liechtenstein" het Vorstendom Liechtenstein, en, in aardrijkskundig verband gebruikt, het gebied waar de belastingwetgeving van het Vorstendom Liechtenstein van toepassing is;

b) betekent "België" het Koninkrijk België; in aardrijkskundig verband gebruikt betekent het het grondgebied van het Koninkrijk België, daaronder begrepen de territoriale zee en alle andere maritieme zones en luchtgebieden waarover het Koninkrijk België, in overeenstemming met het internationaal recht, soevereine rechten of zijn rechtsmacht uitoefent;

c) betekent "gemeenschappelijk beleggingsfonds of -stelsel" elk instrument voor beleggingen met samengebracht kapitaal, ongeacht de rechtsvorm;

d) betekent "openbaar gemeenschappelijk beleggingsfonds of -stelsel" elk gemeenschappelijk beleggingsfonds of -stelsel waarbij de aankoop, de verkoop of de inkoop van bewijzen van deelneming, aandelen of andere belangen niet stilzwijgend of uitdrukkelijk voorbehouden is voor een beperkte groep van beleggers;

e) betekent "vennootschap" elke rechtspersoon, alsmede entiteiten en bijzondere

structuren voor vermogensbeheer *(special asset endowments)* die voor de belastingheffing als een rechtspersoon worden behandeld;

f) betekent "bevoegde autoriteit":

(i) in Liechtenstein, de Regering van het Vorstendom Liechtenstein of haar bevoegde vertegenwoordiger; en

(ii) in België, de Minister van Financiën of zijn bevoegde vertegenwoordiger;

g) betekent "strafrecht" elke strafrechtelijke bepaling die als dusdanig wordt aangeduid door het nationale recht, ongeacht of ze opgenomen is in de belastingwetgeving, in de strafwetgeving of in andere wetten;

h) betekent "strafrechtelijke belastingaangelegenheden" belastingaangelegenheden waarbij sprake is van opzettelijke handelingen die krachtens het strafrecht van de verzoekende Partij tot gerechtelijke vervolging kunnen leiden;

i) betekent "inlichtingen" elk feit, elke verklaring of elk stuk, in welke vorm ook;

j) betekent "de middelen voor het verzamelen van inlichtingen" de administratieve of gerechtelijke procedures die een aangezochte Partij in staat stellen om de gevraagde inlichtingen te verkrijgen en te verstrekken;

k) betekent "persoon" een natuurlijke persoon, een vennootschap, een onbeheerde nalatenschap *(dormant inheritance)* en elke andere vereniging van personen;

l) betekent "voornaamste klasse van aandelen" de klasse of klassen van aandelen die een meerderheid van de stemrechten in of van het statutair kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen;

m) betekent "beursgenoteerd bedrijf" elke vennootschap waarvan de voornaamste klasse van aandelen genoteerd is aan een erkende effectenbeurs, op voorwaarde dat haar genoteerde aandelen gemakkelijk door het publiek kunnen gekocht of verkocht worden. Aandelen kunnen "door het publiek" gekocht of verkocht worden wanneer de aankoop of verkoop van aandelen niet stilzwijgend of uitdrukkelijk voorbehouden is voor een beperkte groep van beleggers;

n) betekent "erkende effectenbeurs" elke effectenbeurs die voldoet aan de materiële vereisten van artikel 4 van richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 21 april 2004;

o) betekent "aangezochte Partij" de overeenkomstsluitende Partij bij dit Akkoord aan dewelke gevraagd is om inlichtingen te verstrekken of die inlichtingen verstrekt heeft ten gevolge van een verzoek;

p) betekent "verzoekende Partij" de overeenkomstsluitende Partij bij dit Akkoord die een verzoek om inlichtingen voorlegt of die inlichtingen heeft ontvangen van de aangezochte Partij;

q) betekent "belasting" elke belasting waarop dit Akkoord van toepassing is.

2. Voor de toepassing van dit Akkoord op enig tijdstip door een overeenkomstsluitende Partij, heeft, tenzij het zinsverband anders vereist of tenzij de bevoegde autoriteiten overeenstemming bereiken omtrent een gemeenschappelijke betekenis ingevolge de bepalingen van artikel 10 van dit Akkoord, elke niet erin omschreven uitdrukking de betekenis welke die uitdrukking op dat tijdstip heeft volgens het recht van die overeenkomstsluitende Partij, waarbij elke betekenis overeenkomstig het in die overeenkomstsluitende Partij van toepassing zijnde belastingrecht voorrang heeft op een betekenis die aan de uitdrukking wordt gegeven overeenkomstig andere rechtsgebieden van die overeenkomstsluitende Partij.

Artikel 5

Uitwisseling van inlichtingen op verzoek

1. De bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij verstrekt op verzoek van de verzoekende Partij de inlichtingen ten behoeve van de in artikel 1 bedoelde doeleinden. Die inlichtingen worden uitgewisseld ongeacht of de aangezochte Partij die inlichtingen nodig heeft voor haar eigen belastingdoeleinden en ongeacht of de onderzochte handelingen door het recht van de aangezochte Partij als strafrechtelijk misdrijf zouden worden aangemerkt indien ze op het grondgebied van de aangezochte Partij plaats zouden vinden. De bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij zal enkel een verzoek om inlichtingen conform dit artikel indienen wanneer zij zelf niet in staat is om de gevraagde inlichtingen door andere middelen die op haar eigen grondgebied beschikbaar zijn te verkrijgen, behalve wanneer het aanwenden van die middelen tot onevenredige moeilijkheden zou leiden.

2. Indien de inlichtingen in het bezit van de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij niet toereikend zijn om aan het verzoek om inlichtingen te voldoen, gebruikt de aangezochte Partij alle passende middelen voor het verzamelen van inlichtingen teneinde aan de verzoekende Partij de gevraagde inlichtingen te verstrekken, niettegenstaande het feit dat de aangezochte Partij die inlichtingen op dat ogenblik niet nodig heeft voor haar eigen belastingdoeleinden.

3. Wanneer de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij daar specifiek om verzoekt, verstrekt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij de inlichtingen die onder dit artikel vallen in de vorm van getuigenverklaringen en gewaarmerkte afschriften van oorspronkelijke stukken, voor zover zulks op grond van haar nationale recht is toegestaan.

4. Niettegenstaande elke andersluidende bepaling in haar nationale wetgeving en onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 1 en 2 van dit Akkoord, zorgt elke Partij ervoor dat haar bevoegde autoriteiten de bevoegdheid hebben om volgende inlichtingen op verzoek te verkrijgen en te verstrekken :

   a) inlichtingen die in het bezit zijn van banken, andere financiële instellingen en personen, daaronder begrepen gevolmachtigden en beheerders, die werkzaam zijn in de hoedanigheid van een vertegenwoordiger of een vertrouwenspersoon;

b) inlichtingen met betrekking tot de eigendom van vennootschappen, deelgenootschappen *(partnerships)*, gemeenschappelijke beleggingsstelsels en andere personen, daaronder begrepen:

(i) binnen de beperkingen van artikel 2, inlichtingen inzake eigendom aangaande al zulke personen in een eigendomsketen;

(ii) in het geval van gemeenschappelijke beleggingsstelsels, inlichtingen aangaande aandelen, bewijzen van deelneming en andere belangen in het fonds of het stelsel;

(iii) in het geval van trusts, inlichtingen aangaande instellers *(settlors)*, beheerders *(trustees)* en gerechtigden;

(iv) in het geval van stichtingen, inlichtingen aangaande stichters, leden van het bestuur van de stichting en gerechtigden; en

(v) in het geval van personen die geen gemeenschappelijke beleggingsstelsels, trusts of stichtingen zijn, inlichtingen die gelijkwaardig zijn aan de in subparagrafen (i) tot (iv) vermelde inlichtingen,

op voorwaarde dat dit Akkoord voor de Partijen niet de verplichting doet ontstaan om inlichtingen inzake eigendom te verwerven of te verstrekken die betrekking hebben op beursgenoteerde bedrijven of openbare gemeenschappelijke beleggingsfondsen of -stelsels, tenzij die inlichtingen kunnen worden verkregen zonder dat zulks tot onevenredige moeilijkheden leidt.

5. Elk verzoek om inlichtingen wordt zo gedetailleerd mogelijk opgesteld en moet in alle gevallen schriftelijk vermelden:

a) de identiteit van de persoon op wie de controle of het onderzoek betrekking heeft;

b) het belastbaar tijdperk waarvoor de inlichtingen worden gevraagd;

c) aanwijzingen omtrent de gevraagde inlichtingen, daaronder begrepen de aard van de gevraagde inlichtingen en de vorm waarin de verzoekende Partij die inlichtingen bij voorkeur wenst te ontvangen;

d) de aangelegenheid die onder de belastingwetgeving van de verzoekende Partij valt en in verband met dewelke de inlichtingen gevraagd worden;

e) de redenen om aan te nemen dat de gevraagde inlichtingen naar verwachting relevant zullen zijn voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de in artikel 3 bedoelde belastingen van de verzoekende Partij met betrekking tot de in subparagraaf a) van deze paragraaf vermelde persoon;

f) de redenen om aan te nemen dat de gevraagde inlichtingen zich binnen de aangezochte Partij bevinden of dat ze in het bezit zijn van of onder toezicht staan van een persoon die onder de bevoegdheid van de aangezochte Partij valt;

g) voor zover gekend, de naam en het adres van elke persoon van wie verondersteld wordt dat hij in het bezit is van of toezicht heeft over de gevraagde inlichtingen;

h) een verklaring dat het verzoek in overeenstemming is met dit Akkoord; en

i) een verklaring dat de verzoekende Partij alle op haar eigen grondgebied beschikbare middelen heeft gebruikt om de inlichtingen te verkrijgen, met uitzondering van de middelen die tot onevenredige moeilijkheden zouden leiden.

6. De bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij bevestigt de ontvangst van het verzoek aan de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij en stelt alles in het werk om binnen de grenzen van de middelen waarover zij beschikt de gevraagde inlichtingen zo vlug mogelijk aan de verzoekende Partij te doen toekomen.

Artikel 6

Belastingcontroles in het buitenland

1. Mits die vraag binnen een redelijke voorafgaande termijn te stellen, mag de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij aan de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij vragen om toe te staan dat vertegenwoordigers van de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij het grondgebied van de aangezochte Partij betreden, voor zover zulks overeenkomstig haar wetgeving is toegestaan, om natuurlijke personen te ondervragen en documenten te onderzoeken, met voorafgaande schriftelijke toestemming van de natuurlijke personen of van andere betrokken personen. De bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij stelt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij binnen een redelijke termijn in kennis van het tijdstip en de plaats van de geplande ontmoeting met de betrokken natuurlijke personen.

2. Op verzoek van de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij mag de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij vertegenwoordigers van de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij toestaan om aanwezig te zijn bij het ter zake dienstige gedeelte van een belastingcontrole op het grondgebied van de aangezochte Partij.

3. Wanneer het in paragraaf 2 bedoelde verzoek wordt ingewilligd, stelt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij die de controle uitvoert de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij zo spoedig mogelijk in kennis van het tijdstip en de plaats van de controle, van de identiteit van de autoriteit of de ambtenaar die aangesteld is om de controle uit te voeren en van de procedures en voorwaarden die door de aangezochte Partij vereist worden voor het uitvoeren van de controle. Elke beslissing aangaande het uitvoeren van de belastingcontrole wordt genomen door de aangezochte Partij die de controle uitvoert.

Artikel 7

Mogelijkheid een verzoek af te wijzen

1. De bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij mag weigeren bijstand te verlenen:

a) wanneer het verzoek niet conform dit Akkoord werd ingediend en in het bijzonder wanneer de voorwaarden van artikel 5 niet vervuld zijn; of

b) wanneer de verzoekende Partij niet alle op haar eigen grondgebied beschikbare middelen heeft aangewend om de inlichtingen te verkrijgen, behalve wanneer de aanwending van die middelen tot onevenredige moeilijkheden zou leiden; of

c) wanneer het bekend maken van de gevraagde inlichtingen in strijd zou zijn met de openbare orde van de aangezochte Partij.

2. Dit Akkoord verplicht de aangezochte Partij niet:

a) tot het verstrekken van inlichtingen waarop de bescherming van de vertrouwelijkheid *(legal privilege)* van toepassing is of van inlichtingen die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen, op voorwaarde dat inlichtingen zoals omschreven in artikel 5, paragraaf 4, niet omwille van dat enkele feit als een geheim of handelswerkwijze behandeld worden; of

b) administratieve maatregelen te nemen die afwijken van haar wetgeving en administratieve praktijk, op voorwaarde dat de verplichtingen van een overeenkomstsluitende Partij ingevolge artikel 5, paragraaf 4 van dit Akkoord niet worden aangetast door deze subparagraaf.

3. Een verzoek om inlichtingen mag niet worden afgewezen op grond van het feit dat de belastingvordering die aanleiding gaf tot het verzoek betwist wordt.

4. De aangezochte Partij is niet verplicht om inlichtingen te verkrijgen en te verstrekken die de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij ingevolge haar eigen recht of in de normale gang van de administratieve werkzaamheden niet zou kunnen verkrijgen ingevolge een geldig verzoek dat onder soortgelijke omstandigheden overeenkomstig dit Akkoord zou worden ingediend door de aangezochte Partij.

5. De aangezochte Partij mag een verzoek om inlichtingen afwijzen indien de verzoekende Partij die inlichtingen vraagt met het oog op de toepassing of de tenuitvoerlegging van een bepaling van de belastingwetgeving van de verzoekende Partij of van een daarmee verband houdende verplichting, die discriminatie inhoudt van een burger van de aangezochte Partij ten opzichte van een burger van de verzoekende Partij die zich in dezelfde omstandigheden bevindt.

Artikel 8

Vertrouwelijkheid

Alle inlichtingen die door de bevoegde autoriteit van een overeenkomstsluitende Partij ingevolge dit Akkoord zijn verstrekt of verkregen worden als vertrouwelijk behandeld en worden alleen ter kennis gebracht van personen of autoriteiten (daaronder begrepen rechterlijke instanties en administratieve lichamen) binnen het rechtsgebied van de

overeenkomstsluitende Partij die betrokken zijn bij de vestiging of invordering van de in dit Akkoord bedoelde belastingen, bij de tenuitvoerlegging of vervolging ter zake van die belastingen of bij de beslissing in beroepszaken die betrekking hebben op die belastingen. Deze personen of autoriteiten gebruiken die inlichtingen slechts voor die doeleinden. Zij mogen voor die doeleinden deze inlichtingen kenbaar maken tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen. De inlichtingen mogen niet ter kennis worden gebracht van enige andere persoon, entiteit of autoriteit of van enig ander soeverein grondgebied, rechtsgebied of Staat die niet deelneemt aan dit Akkoord zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij. Inlichtingen die door de aangezochte Partij werden verkregen samen met een verzoek om bijstand ingevolge dit Akkoord worden eveneens als vertrouwelijk behandeld in de aangezochte Partij.

Artikel 9

Kosten

Tenzij de bevoegde autoriteiten van de Partijen anders overeenkomen, worden indirecte kosten die zijn gemaakt bij het verlenen van bijstand gedragen door de aangezochte Partij en worden directe kosten die zijn gemaakt bij het verlenen van bijstand (daaronder begrepen de kosten voor het inschakelen van externe raadgevers in verband met rechtszaken of anderszins) gedragen door de verzoekende Partij. De respectieve bevoegde autoriteiten plegen van tijd tot tijd overleg met elkaar aangaande dit artikel, en in het bijzonder pleegt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij vooraf overleg met de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij wanneer de kosten voor het verstrekken van inlichtingen betreffende een specifiek verzoek naar verwachting aanzienlijk zullen zijn.

Artikel 10

Regeling voor onderling overleg

1. Wanneer er tussen de overeenkomstsluitende Partijen moeilijkheden of twijfelpunten mochten rijzen met betrekking tot de interpretatie of de toepassing van dit Akkoord trachten de bevoegde autoriteiten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming op te lossen.

2. Naast de in paragraaf 1 bedoelde overeenstemming kunnen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen onderlinge overeenstemming bereiken aangaande de procedures die moeten gevolgd worden ingevolge dit Akkoord.

3. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Partijen kunnen zich rechtstreeks met elkaar in verbinding stellen teneinde een overeenstemming zoals bedoeld in dit artikel te bereiken.

4. De overeenkomstsluitende Partijen kunnen eveneens overeenstemming bereiken aangaande andere vormen van geschillenregeling.

Artikel 11

Protocol

Het bijgevoegde Protocol vormt een integrerend deel van dit Akkoord.

Artikel 12

Uitvoeringswetgeving

De overeenkomstsluitende Partijen nemen alle wetgevende maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan en ter uitvoering van de bepalingen van dit Akkoord.

Artikel 13

Inwerkingtreding

Elke overeenkomstsluitende Partij stelt de andere overeenkomstsluitende Partij in kennis van de voltooiing van de procedures die door haar wetgeving voor de inwerkingtreding van dit Akkoord is vereist. Dit Akkoord zal in werking treden op de datum van de laatste van deze kennisgevingen en zal van toepassing zijn voor alle ingediende verzoeken doch alleen met betrekking tot belastbare tijdperken die aanvangen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op het jaar waarin het Akkoord in werking is getreden of, wanneer er geen belastbaar tijdperk is, met betrekking tot de belastingen die verschuldigd zijn ter zake van belastbare feiten die zich voordoen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op het jaar waarin het Akkoord in werking is getreden.

Artikel 14

Beëindiging

1. Dit Akkoord zal van kracht blijven tot het beëindigd wordt. Elke overeenkomstsluitende Partij kan het Akkoord beëindigen door schriftelijk kennis te geven van de beëindiging.

2. Die beëindiging zal van kracht worden op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden vanaf de datum waarop de andere overeenkomstsluitende Partij de kennisgeving van de beëindiging ontvangen heeft. Alle verzoeken die tot de datum van effectieve beëindiging worden ontvangen, zullen worden behandeld in overeenstemming met de bepalingen van dit Akkoord.

3. Na de beëindiging van dit Akkoord blijven beide overeenkomstsluitende Partijen gebonden door de bepalingen van artikel 8 met betrekking tot alle inlichtingen die ingevolge dit Akkoord werden verkregen.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gevolmachtigd door hun respectieve Regeringen, dit Akkoord hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Brussel, op 10 november 2009 in de Engelse taal.

VOOR DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIE :

VOOR DE REGERING VAN HET VORSTENDOM LIECHTENSTEIN:

PROTOCOL
BIJ
HET AKKOORD
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIE
EN
HET VORSTENDOM LIECHTENSTEIN
INZAKE DE UITWISSELING VAN INLICHTINGEN
MET BETREKKING TOT BELASTINGAANGELEGENHEDEN

Bij de ondertekening van het Akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein (de "overeenkomstsluitende Partijen") inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden zijn de overeenkomstsluitende Partijen de volgende bepalingen overeengekomen, die een integrerend deel van dit Akkoord vormen:

1. Met betrekking tot artikel 5, paragraaf 1, is overeengekomen dat de belastingplichtige, tenzij hij onderworpen is aan een strafrechtelijk onderzoek, mag worden ingelicht omtrent het voornemen om een verzoek om inlichtingen in te dienen. Indien het inlichten van de belastingplichtige het doel van het onderzoek in gevaar brengt, is het niet noodzakelijk zulks te doen.

2. Met betrekking tot artikel 5, paragraaf 5, subparagraaf a), is overeengekomen dat het niet noodzakelijk is om de naam van de belastingplichtige te verstrekken om diens identiteit vast te stellen, indien deze identiteit uit gelijksoortige gegevens kan worden bepaald.

3. De uitdrukking "directe" kosten uit artikel 9 moet als volgt worden geïnterpreteerd:

   a) voorbeelden van "directe kosten" omvatten, maar zijn niet beperkt tot, het volgende:

      aa) redelijke kosten voor het reproduceren van documenten of stukken en voor het overbrengen daarvan aan de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij;

      bb) redelijke vergoedingen die door een financiële instelling of door een andere bewaarder van documenten worden opgelegd voor het kopiëren van stukken en voor onderzoek dat betrekking heeft op een specifiek verzoek om inlichtingen;

      cc) redelijke kosten voor stenografische verslagen en interviews, verklaringen onder ede of getuigenverklaringen;

dd) redelijke vergoedingen en uitgaven, bepaald in overeenstemming met bedragen die overeenkomstig de toepasselijke wetgeving zijn toegestaan, voor de persoon die vrijwillig op het grondgebied van een van de overeenkomstsluitende Partijen verschijnt voor een interview, een verklaring onder eed of een getuigenverklaring die betrekking heeft op een specifiek verzoek om inlichtingen;

ee) redelijke wettelijke vergoedingen voor een raadsman die niet tot de overheid behoort en die, met de goedkeuring van de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij, is aangesteld of ingehuurd voor een rechtszaak in de rechtbanken van de aangezochte Partij die betrekking heeft op een specifiek verzoek om inlichtingen.

b) "Directe kosten" omvatten niet de gewone administratieve en algemene onkosten die door de aangezochte Partij zijn opgelopen bij het bestuderen en beantwoorden van verzoeken om inlichtingen die door de verzoekende Partij zijn ingediend.

c) Indien de directe kosten die tot een specifiek verzoek behoren naar verwachting meer zullen bedragen dan 500 EUR of de tegenwaarde in Zwitserse frank, neemt de bevoegde autoriteit van de aangezochte Partij contact op met de bevoegde autoriteit van de verzoekende Partij om te bepalen of de verzoekende Partij wenst door te gaan met het verzoek en de kosten wil dragen.

4. Officiële mededelingen, verzoeken om inlichtingen daaronder begrepen, in verband met of ingevolge de bepalingen van dit Akkoord, moeten schriftelijk worden gedaan en moeten rechtstreeks aan de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Partij worden gericht aan de hieronder opgegeven adressen, of aan een ander adres dat eventueel door een overeenkomstsluitende Partij aan de andere kan worden medegedeeld. Alle daaropvolgende mededelingen betreffende verzoeken om inlichtingen moeten schriftelijk worden gedaan tussen de bovengenoemde bevoegde autoriteiten of hun bevoegde entiteiten, terwijl de mogelijkheid tot rechtstreeks overleg wordt gegeven.

Adres van de bevoegde autoriteit van Liechtenstein:

Regering van het Vorstendom Liechtenstein
Peter-Kaiser-Platz 1
9490 Vaduz

Adres van de bevoegde autoriteit van België:

Federale Overheidsdienst Financiën
Administratie voor ondernemings- en inkomensfiscaliteit
Directie III Internationale Betrekkingen
Afdeling III 1/A
North Galaxy Toren A 15de verdieping
Albert II-laan 33 – bus 25
1030 Brussel

5. Beide overeenkomstsluitende Partijen verbinden zich ertoe andere mogelijkheden tot wederzijdse samenwerking en voordeel te onderzoeken. Na de inwerkingtreding van dit Akkoord zullen de overeenkomstsluitende Partijen gezamenlijk de mogelijkheid onderzoeken om een overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting te sluiten.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gevolmachtigd door hun respectieve Regeringen, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Brussel, op 10 november 2009 in de Engelse taal.

VOOR DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIE :

VOOR DE REGERING VAN HET VORSTENDOM LIECHTENSTEIN:

AGREEMENT

BETWEEN

THE KINGDOM OF BELGIUM

AND

THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN

FOR THE EXCHANGE OF INFORMATION RELATING TO TAX MATTERS

AGREEMENT
BETWEEN
THE KINGDOM OF BELGIUM
AND
THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN
FOR THE EXCHANGE OF INFORMATION RELATING TO TAX MATTERS

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF BELGIUM

AND

THE GOVERNMENT OF THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN,

herein referred to as "the Contracting Parties",

WHEREAS the Contracting Parties recognise that the well-developed economic ties between the Contracting Parties call for further cooperation;

WHEREAS the Contracting Parties wish to develop their relationship further by cooperating to their mutual benefits in the field of taxation;

WHEREAS the Contracting Parties wish to strengthen the ability of both Contracting Parties to enforce their respective tax laws; and

WHEREAS the Contracting Parties wish to establish the terms and conditions governing the exchange of information on tax matters;

HAVE AGREED as follows:

Article 1

Object and Scope of the Agreement

The Contracting Parties, through their competent authorities, shall provide assistance through exchange of information that is foreseeably relevant to the administration and enforcement of the domestic laws of the Contracting Parties concerning taxes covered by this Agreement, including information that is foreseeably relevant to the determination, assessment and collection of such taxes with respect to persons subject to such taxes or to the investigation in or prosecution of criminal tax matters in relation to such persons. Information shall be exchanged in accordance with the provisions of this Agreement and shall be treated as confidential in the manner provided in Article 8. The rights and safeguards secured to persons by the laws or administrative practice of the requested Party remain applicable.

Article 2

Jurisdiction

A requested Party is not obliged to provide information which is neither held by its authorities, nor in the possession or control of persons who are within its territorial jurisdiction.

Article 3

Taxes Covered

1. This Agreement shall apply to the following taxes:

   a) in the case of Liechtenstein,

      (i) the personal income tax (Erwerbssteuer);
      (ii) the corporate income tax (Ertragssteuer);
      (iii) the corporation taxes (Gesellschaftssteuern);
      (iv) the real estate capital gains tax (Grundstücksgewinnsteuer);
      (v) the wealth tax (Vermögenssteuer);
      (vi) the coupon tax (Couponsteuer);
      (vii) the estate, inheritance and gift taxes (Nachlass-, Erbanfalls- und Schenkungssteuern); and
      (viii) the value added tax,

   b) in the case of Belgium,

      (i) the individual income tax;
      (ii) the corporate income tax;
      (iii) the income tax on legal entities;
      (iv) the income tax on non-residents; and
      (v) the value added tax.

2. This Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes imposed after the date of signature of this Agreement in addition to or in place of the existing taxes if the Contracting Parties, through their competent authorities, so agree. The competent authority of each Contracting Party shall notify the other of any substantial changes in laws which may affect the obligations of that Party pursuant to this Agreement.

3. This Agreement shall not apply to taxes imposed in both Contracting Parties by or on behalf of its political subdivisions or local authorities until the date on which Belgium shall notify Liechtenstein through diplomatic channels that Belgium agrees on such application.

Article 4

Definitions

1. In this Agreement, unless otherwise defined:

   a) "Liechtenstein" means the Principality of Liechtenstein, and, when used in a geographical sense, the area in which the tax laws of the Principality of Liechtenstein apply;

   b) "Belgium" means the Kingdom of Belgium; used in a geographical sense, it means the territory of the Kingdom of Belgium, including the territorial sea and any other area in the sea and in the air within which the Kingdom of Belgium, in accordance with international law, exercises sovereign rights or its jurisdiction;

   c) "collective investment fund or scheme" means any pooled investment vehicle, irrespective of legal form;

   d) "public collective investment fund or scheme" means any collective investment scheme or fund in which the purchase, sale or redemption of units, shares or other interests is not implicitly or explicitly restricted to a limited group of investors;

   e) "company" means any body corporate, as well as entities and special asset endowments that are treated as a body corporate for tax purposes;

   f) "competent authority" means,

      (i) in the case of Liechtenstein, the Government of the Principality of Liechtenstein or its authorised representative; and
      (ii) in the case of Belgium, the Minister of Finance or his authorised representative;

   g) "criminal laws" means all criminal laws designated as such under domestic law, irrespective of whether such are contained in the tax laws, the criminal code or other statutes;

   h) "criminal tax matters" means tax matters involving intentional conduct which is liable to prosecution under the criminal laws of the requesting Party;

   i) "information" means any fact, statement or record in whatever form;

   j) "information gathering measures" means administrative or judicial procedures enabling a requested Party to obtain and provide the information requested;

k) "person" means an individual, a company, a dormant inheritance and any other body of persons;

l) "principal class of shares" means the class or classes of shares representing a majority of the voting power or of the statutory capital of the company;

m) "publicly traded company" means any company whose principal class of shares is listed on a recognised stock exchange provided its listed shares can be readily purchased or sold by the public. Shares can be purchased or sold "by the public" if the purchase or sale of shares is not implicitly or explicitly restricted to a limited group of investors;

n) "recognised stock exchange" means any stock exchange that fulfils the material requirements of Article 4 of the directive 2004/39/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004;

o) "requested Party" means the Contracting Party to this Agreement which is requested to provide information or has provided information in response to a request;

p) "requesting Party" means the Contracting Party to this Agreement submitting a request for or having received information from the requested Party;

q) "tax" means any tax covered by this Agreement.

2. As regards the application of this Agreement at any time by a Contracting Party, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires or the competent authorities agree on a common meaning pursuant to the provisions of Article 10 of this Agreement, have the meaning that it has at that time under the laws of that Contracting Party, any meaning under the applicable tax laws of that Contracting Party prevailing over a meaning given to the term under other laws of that Contracting Party.

Article 5

Exchange of Information Upon Request

1. The competent authority of the requested Party shall provide upon request by the requesting Party information for the purposes referred to in Article 1. Such information shall be exchanged without regard to whether the requested Party needs such information for its own tax purposes or the conduct being investigated would constitute a crime under the laws of the requested Party if it had occurred in the territory of the requested Party. The competent authority of the requesting Party shall only make a request for information pursuant to this Article when it is unable to obtain the requested information by other means available in its own territory, except where recourse to such means would give rise to disproportionate difficulty.

2. If the information in the possession of the competent authority of the requested Party is not sufficient to enable it to comply with the request for information, the requested Party shall use all appropriate information gathering measures to provide the requesting Party with the information requested, notwithstanding that the requested Party may not, at that time, need such information for its own tax purposes.

3. If specifically requested by the competent authority of the requesting Party, the competent authority of the requested Party shall provide information under this Article, to the extent allowable under its domestic laws, in the form of depositions of witnesses and authenticated copies of original records.

4. Notwithstanding any contrary provisions in its domestic laws, each Party shall ensure that its competent authorities have the authority, subject to the terms of Articles 1 and 2 of this Agreement, to obtain and to provide upon request:

   a) information held by banks, other financial institutions and any person, including nominees and trustees, acting in an agency or fiduciary capacity;

   b) information regarding the ownership of companies, partnerships, collective investment schemes and other persons, including:

      (i) within the constraints of Article 2, ownership information on all such persons in an ownership chain;
      (ii) in the case of collective investment schemes, information on shares, units and other interests in the fund or scheme;
      (iii) in the case of trusts, information on settlors, trustees and beneficiaries;
      (iv) in the case of foundations, information on founders, members of the foundation council and beneficiaries; and
      (v) in the case of persons that are neither collective investment schemes, trusts or foundations, equivalent information to the information in subparagraphs (i) to (iv).

   Provided that this Agreement does not create an obligation on the Parties to obtain or provide ownership information with respect to publicly traded companies or public collective investment funds or schemes unless such information can be obtained without giving rise to disproportionate difficulties.

5. Any request for information shall be formulated with the greatest possible details and shall in all cases specify in writing:

   a) the identity of the person under examination or investigation;

   b) the taxable period for which the information is requested;

   c) a statement of the information sought including the nature of the information requested and the form in which the requesting Party would prefer to receive it;

   d) the matter under the requesting Party's tax law with respect to which the information is sought;

   e) the reasons for believing that the information requested is foreseeably relevant to the administration or enforcement of the taxes of the requesting Party covered under Article 3, with respect to the person identified in subparagraph (a) of this paragraph;

   f) grounds for believing that the information requested is present in the requested Party or is in the possession or control of a person within the jurisdiction of the requested Party;

   g) to the extent known, the name and address of any person believed to be in possession or control of the requested information;

   h) a statement that the request is in conformity with this Agreement; and

i) a statement that the requesting Party has pursued all means available in its own territory to obtain the information, except those that would give rise to disproportionate difficulty.

6. The competent authority of the requested Party shall acknowledge receipt of the request to the competent authority of the requesting Party and shall use its best endeavours within its means to forward the requested information to the requesting Party with the least reasonable delay.

Article 6

Tax Examinations Abroad

1. By reasonable notice given in advance the competent authority of the requesting Party may request that the competent authority of the requested Party allows representatives of the competent authority of the requesting Party to enter the territory of the requested Party, to the extent permitted under its laws, to interview individuals and examine records with the prior written consent of the individuals or other persons concerned. The competent authority of the requesting Party shall give reasonable notice to the competent authority of the requested Party of the time and place of the intended meeting with the individuals concerned.

2. At the request of the competent authority of the requesting Party, the competent authority of the requested Party may allow representatives of the competent authority of the requesting Party to be present at the appropriate part of a tax examination in the territory of the requested Party.

3. If the request referred to in paragraph 2 is granted, the competent authority of the requested Party conducting the examination shall, as soon as possible, notify the competent authority of the requesting Party of the time and place of the examination, the authority or official designated to carry out the examination and the procedures and conditions required by the requested Party for the conduct of the examination. All decisions regarding the conduct of the tax examination shall be made by the requested Party conducting the examination.

Article 7

Possibility of Declining a Request

1. The competent authority of the requested Party may decline to assist:

   a) where the request is not made in conformity with this Agreement, and in particular where the requirements of Article 5 are not met; or

   b) where the requesting Party has not pursued all means available in its own territory to obtain the information, except where recourse to such means would give rise to disproportionate difficulty; or

   c) where the disclosure of the information requested would be contrary to public policy (ordre public) of the requested party.

2. This Agreement shall not impose on the requested Party any obligation:

a) to provide information subject to legal privilege, or which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, provided that information described in Article 5 paragraph 4 shall not by reason of that fact alone be treated as such a secret or trade process; or

b) to carry out administrative measures at variance with its laws and administrative practices, provided that nothing in this subparagraph shall affect the obligations of a Contracting Party under Article 5 paragraph 4 of this Agreement.

3. A request for information shall not be refused on the ground that the tax claim giving rise to the request is disputed.

4. The requested Party shall not be required to obtain and to provide information which the competent authority of the requesting Party would not be able to obtain under its own laws or in the normal course of administrative practice in response to a valid request made in similar circumstances from the requested Party under this Agreement.

5. The requested Party may decline a request for information if the information is requested by the requesting Party to administer or enforce a provision of the tax law of the requesting Party, or any requirement connected therewith, which discriminates against a citizen of the requested Party as compared with a citizen of the requesting Party in the same circumstances.

Article 8

Confidentiality

Any information provided and received by the competent authority of a Contracting Party under this Agreement shall be treated as confidential and may be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) in the jurisdiction of the Contracting Party concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by this Agreement. Such persons or authorities shall use such information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions for these purposes. The information may not be disclosed to any other person or entity or authority or any other jurisdiction, State or sovereign territory not party to this Agreement without the express written consent of the competent authority of the requested Party. Information received by the requested Party in conjunction with a request for assistance under this Agreement shall likewise be treated as confidential in the requested Party.

Article 9

Costs

Unless the competent authorities of the Parties otherwise agree, indirect costs incurred in providing assistance shall be borne by the requested Party, and direct costs incurred in providing assistance (including costs of engaging external advisers in connection with litigation or otherwise) shall be borne by the requesting Party. The respective competent authorities shall consult from time to time with regard to this Article, and in particular the competent authority of the requested Party shall consult with the competent authority of the requesting Party in advance if the costs of providing information with respect to a specific request are expected to be significant.

Article 10

Mutual Agreement Procedure

1. Where difficulties or doubts arise between the Contracting Parties regarding the implementation or interpretation of this Agreement, the competent authorities shall endeavour to resolve the matter by mutual agreement.

2. In addition to the agreements referred to in paragraph 1, the competent authorities of the Contracting Parties may mutually agree on the procedures to be used under this Agreement.

3. The competent authorities of the Contracting Parties may communicate with each other directly for purposes of reaching agreement under this Article.

4. The Contracting Parties may also agree on other forms of dispute resolution.

Article 11

Protocol

The attached Protocol shall be an integral part of this Agreement.

Article 12

Implementation Legislation

The Contracting Parties shall enact any legislation necessary to comply with, and give effect to, the terms of this Agreement.

Article 13

Entry into Force

Each of the Contracting Parties shall notify to the other the completion of the procedures required by its law for the bringing into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the date of the later of these notifications, and shall have effect for all requests made but only in respect of taxable periods beginning on or after January 1 of the year next following the year in which the Agreement entered into force or, where there is no taxable period, in respect of taxes due in respect of taxable events taking place on or after January 1 of the year next following the year in which the Agreement entered into force.

Article 14

Termination

1. This Agreement shall remain into force until terminated. Either Contracting Party may terminate the Agreement by giving a notice of termination in writing.

2. Such termination shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of notice of termination by the other Contracting Party. All requests received up to the effective date of termination will be dealt with in accordance with the terms of this Agreement.

3. After termination of this Agreement, both Contracting Parties shall remain bound by the provisions of Article 8 with respect to any information obtained under this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Brussels, this 10th day of November 2009, in the English language.

FOR THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF BELGIUM:

FOR THE GOVERNMENT OF THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN:

PROTOCOL
TO
THE AGREEMENT
BETWEEN
THE KINGDOM OF BELGIUM
AND
THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN
FOR THE EXCHANGE OF INFORMATION RELATING TO TAX MATTERS

On the occasion of the signing of the Agreement between the Kingdom of Belgium and the Principality of Liechtenstein (the „Contracting Parties") for the exchange of information relating to tax matters, the Contracting Parties have agreed upon the following provisions, which are an integral part of this Agreement:

1. With respect to Article 5 paragraph 1, it is understood that the taxpayer, unless subject to criminal investigations, can be informed about the intention to make a request for information. If the information of the taxpayer would jeopardise the purpose of the investigation, information is not necessary.

2. With respect to Article 5 paragraph 5 subparagraph a, it is understood that it is not necessary to provide the name of the taxpayer in order to define its identity, if this identity can be determined from equivalent elements.

3. In Article 9 the term "direct" costs shall be interpreted as follows:

   a) examples of the 'direct costs' include, but are not limited to, the following:

      aa) reasonable costs of reproducing and transporting documents or records to the competent authority of the applicant Party;
      bb) reasonable fees imposed by a financial institution or other record keeper for copying records and research related to a specific request for information;
      cc) reasonable costs for stenographic reports and interviews, depositions or testimony;
      dd) reasonable fees and expenses, determined in accordance with amounts allowed under applicable law, on the person who voluntarily appears in the territory of one of the Contracting Parties for interview, deposition or testimony relating to a particular information request;
      ee) reasonable legal fees for non-government counsel appointed or retained, with the approval of the competent authority of the applicant Party, for litigation in the courts of the requested Party related to a specific request for information.

   b) 'Direct costs' do not include ordinary administrative and overhead expenses incurred by the requested Party in reviewing and responding to information requests submitted by the applicant Party.

   c) If the direct costs pertaining to a specific request are expected to exceed EUR 500 or the Swiss Franc equivalent, the competent authority of the requested Party shall contact the competent authority of the applicant Party to determine whether the applicant Party wants to pursue the request and bear the costs.

4. Formal communications, including requests for information, made in connection with or pursuant to the provisions of this Agreement entered into will be in writing directly to the competent authority of the other Contracting Party at the addresses given below, or such other address as may be notified by one Contracting Party to the other from time to time. Any subsequent communications regarding requests for information will be in writing between the earlier mentioned competent authorities or their authorised entities, whereas the possiblity of direct consultation is being given.

Address of the competent authority of Liechtenstein:

Government of the Principality of Liechtenstein
Peter-Kaiser-Platz 1
9490 Vaduz

Address of the competent authority of Belgium:

Federal Public Service Finance
Administration for the taxation of enterprises and income
Department III-International Relations
Section III 1/A
North Galaxy Tower A 15th Floor
Boulevard du Roi Albert II 33 – bte 25
1030 Bruxelles

5. Both Contracting Parties are committed to examine other areas of mutual cooperation and benefits. Following the entry into force of this Agreement the Contracting Parties will jointly explore the possibility of entering into a convention for the avoidance of double taxation.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

DONE in duplicate at Brussels, this 10th day of November 2009, in the English language.

FOR THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF BELGIUM:	**FOR THE GOVERNMENT OF THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN:**